

WŁADYSŁAW TYNIECKI

członek honorowy, założyciel i wiceprezes gal. Towarzystwa leśnego,
b. redaktor „Sylwana“, b. dyrektor Wyższej szkoły lasowej.

Władysław Tyniecki.

Do szeregu grobów, drogich każdemu Polakowi-leśnikowi przybyła znów świeża mogiła, a do imion Zmarłych, które ze czcią i miłością wymawiamy, przybyło imię nie obce żadnemu z leśników naszych, jak długą i szeroką ziemią polską.

Któż bowiem z Członków naszych niema w żywej pamięci szlachetnej postaci starca, który żywy i czynny brał udział w naszych obradach i zjazdach, który wszędzie i zawsze, w długim swem życiu i na wszystkich stanowiskach, jakie zajmował, działał czynem i słowem dla dobra lasów i dla dobra naszego zawodu.

Ze smutkiem też przychodzi nam podzielić się z Członkami Towarzystwa i Czytelnikami „Sylwana“ bolesną wiadomością o śmierci naszego Członka honorowego, Członka Wydziału, długoletniego Redaktora „Sylwana“, b. Dyrektora wyższej szkoły lasowej ś. p. Władysława Tynieckiego, a spełniając smutny nasz obowiązek, podajemy garstkę wspomnień z życia obfitego w pracę i trudy.

Ś. p. Władysław Tyniecki urodził się w Olszanicy w Galicji, w r. 1833.

Studia gimnazyalne przerwał Zmarły wskutek wypadków r. 1849, w których żywy brał udział. Kilka lat spędził na wsi, poświęcając się gospodarstwu pod kierunkiem Ojca.

W r. 1855 powstała szkoła rolnicza w Dublanach. Do szeregu pierwszych uczniów, którzy zasiedli na jej ławach, należał ś. p. Tyniecki.

Zarówno tradycje rodzinne, jak i osobiste zamiłowanie kierowały jego krokami, przyrodnik z zami-

łowania obrał sobie już od początku swych studyów, jako pole pracy las i ogród. Po ukończeniu szkoły dublańskiej, ulegając wrodzonemu popędowi udał się do Tharandtu, a po ukończeniu studyów w tamtejszej akademii, odbył podróż naukową po Francyi i Belgii.

Po powrocie do kraju objął posadę profesora adjunkta w akademii dublańskiej, wykładając encyklopedyę leśnictwa, chemię rolniczą i botanikę.

Z tego okresu działalności wypada nam zanotować jako wybitną pracę założenie ogrodu botanicznego w Dublanach, w którym znaczną ilość dziś już poważnych rozmiarami drzew, zasadził ś. p. Tyniecki.

Na stanowisku tem pozostawał Zmarły do r. 1874, odtąd bowiem rozpoczyna się żywa Jego działalność, pozostająca w ścisłym związku z leśnictwem polskim.

W roku tym otwarto krajową szkołę gospodarstwa lasowego we Lwowie, a do grona pierwszych jej profesorów powołano ś. p. Władysława Tynieckiego.

Odtąd, aż do r. 1898, t. j. przez przeciąg lat 24, oddał się Zmarły szkole naszej, poświęcając jej pracę swą i wybitne zdolności.

Pedagogiczna działalność jako profesora była nader rozległa. Wykładał bowiem botanikę, fizyologię roślin, mineralogię z geologią i naukę o glebie, a nadto z zawodowych przedmiotów ochronę lasu i uprawę lasu, który to ostatni przedmiot obejmował wówczas odnowienie ręczne.

Jego to usilnej pracy i skrzętności zawdzięcza szkoła nasza piękne zbiory paleontologiczne i petrograficzne, które z zapałem gromadził, a gdy po przeniesieniu szkoły z dawnego budynku przy ul. św. Mikołaja na miejsce gdzie obecnie się znajduje, należało urządzić ogół leśno-botaniczny, to znów pracy tej dokonał ś. p. Tyniecki.

Uczniowie naszej szkoły, kształcąc się dziś na pięknych i rzadkich drzewach, będących chlubą naszego ogrodu, ze czcią powinni wspominać imię Tego, który je sadził i przez długie lata pielęgnował.

Umysłem żywym, subtelnym i bystrym obejmował ś. p. Tyniecki szerokie horyzonty, nie było chyba w naukach przyrodniczych działu, którymby się był nie interesował, świadczy o tem wielostronna praca poza obrębem właściwej dziedziny. Był więc Zmarły zamiłowanym ogrodnikiem, a ogród Jego przy ul. Cłowej, któremu poświęcał wszystkie wolne chwile, znany był w kołach specjalistów.

Częste wędrowki i wycieczki po ziemiach polskich pozwoliły Mu poznać wszystkie niemal dzielnice naszej ojczyzny, a wiadomości nabyte w ten sposób umiał wyzyskać zarówno w wykładach, jak i w licznych pracach literackich.

Wysokie wykształcenie ogólne i przyrodnicze łączył Zmarły z wybitnym talentem malarskim. Jako nadzwyczaj uzdolniony akwarelista, posiadał w wysokim stopniu poczucie barwy i perspektywy; ściany sal wykładowych szkoły lasowej zdobią dziś jeszcze piękne tablice pędzla ś. p. Tynieckiego.

W r. 1892 po ustąpieniu dyr. Strzeleckiego zamianowano Zmarłego dyrektorem szkoły lasowej. Mimo nowych, a ciężkich obowiązków, połączonych ze stanowiskiem kierownika, nie ustał ś. p. Tyniecki w pracy nauczycielskiej. Wykładał dalej te same przedmioty, a pod Jego kierownictwem rozwijała się pomyślnie nasza szkoła lasowa.

Na stanowisku dyrektora pozostawał Zmarły do r. 1898, w tym też czasie po 24 letniej działalności w Zakładzie naszym, przeszedł w stały stan spoczynku, poświęcając się odtąd wyłącznie pracy literackiej i pielęgnowaniu umiłowanych drzew i kwiatów.

Oprócz pracy pedagogicznej rozwijał Zmarły działalność swoją i w innym kierunku, poświęcić też musimy kilka słów wspomnienia ś. p. Tynieckiemu jako członkowi naszego Towarzystwa.

Należał bowiem do szczupłego już dziś grona Założycieli i od samego początku, aż do r. 1905 zasiadał w gronie Wydziału. W r. 1900 wybrano Go wiceprezesem, a w r. 1905 w uczczeniu zasług i pracy za-

mianowano członkiem honorowym. Jako delegat do Rady kultury rolniczej i na Kongresy leśne wiedeńskie, oddał Zmarły i Towarzystwu naszemu i leśnictwu wogóle niepospolite usługi.

Osobną kartę w życiu ś. p. Tynieckiego stanowi Jego działalność literacka.

Przedewszystkiem podnieść należy Jego pracę jako redaktora „Sylwana“, którą spełniał sumiennie i gorliwie od r. 1887 do 1891 i od r. 1896 do 1904. Roczniki „Sylwana“ z tego okresu, jako też z lat późniejszych zawierają mnóstwo prac oryginalnych, referatów, sprawozdań i t. d. ze wszystkich dziedzin leśnictwa i nauk pokrewnych. Spis tych prac podajemy na końcu niniejszego nekrologu.

Tak w krótkości zebrana, przedstawia się działalność Zmarłego na niwie naszego zawodu.

Ale umysł tak wszechstronnie wykształcony i bystry nie mógł się zadowolić wyłącznie jednym tylko kierunkiem. To też ś. p. Tyniecki czynny był długi szereg lat jako redaktor „Rolnika“, zasiadał też w Komitecie c. k. Towarzystwa gospodarskiego, a wynikiem pracy w dziedzinie ogrodnictwa były dwa poważne dzieła p. t. „Ogrody północne“ wydane w r. 1880 i „Ogrodnictwo“ z r. 1911. Nie mamy zamiaru szerzej nad działalnością Zmarłego w tych kierunkach się zastanawiać, ufając, że znajdzie się inne powołane do tego pióro. Nadmienimy tylko, że zaproszony do współpracownictwa w dziele: „Oester. Monarchie in Wort und Bild“ umieścił tam pogląd na rozwój leśnictwa, myślistwa i rybołóstwa w Galicyi.

Pół wieku pracy słowem, czynem i piórem, to okres długi, a że praca ta nie była bezowocną, o tem zaświadczyć może liczny zastęp uczniów ś. p. Tynieckiego, którzy Jego imię ze czcią wspominają, o tem też świadczyć będzie wdzięczne wspomnienie i serdeczny żal szerokich kół polskiego społeczeństwa.

**Spis prac ś. p. dyr. Władysława Tynieckiego
w rocznikach *Sylwana*.**

Rok 1883.

1. O staśmieniu pędów (odpowieź na pytanie).

Rok 1885.

2. Grzyb pasożytny na szyszkach świerkowych.

Rok 1887.

3. Do panów leśniczych.
4. Smolik gruboryjkowy.
5. Wpływ pokrywy mchowej na wilgotność gleby leśnej
6. Przezierka (*Botys nubilalis*) w Galicyi.
7. Drewno skrzypców starowłoskich.
8. Wojna cłowa z Rumunią.

Rok 1888.

9. Nasze drzewa leśne i światło.
10. Kołtuny u drzew.
11. Wojna cłowa z Rumunią i przemysł drzewny w Rumunii.
12. W sprawie c. k. szkoły leśniczej w Bolechowie.
13. Trociny jako ściółka.

Rok 1889.

14. Wierzby przydatne do uprawy.
15. Proszniki na sosnach.
16. Brzozy północno-amerykańskie.

Rok 1890.

17. Remizy.
18. O wełnie drzewnej.
19. Wstrzykiwacz Gonina.
20. Użytkowanie gruntu leśnego podczas okresu odnowienia.
21. Świerk alpejski.
22. Sprawozdanie z obrad i przebiegu kongresu rolniczo-leśnego we Wiedniu 1890 r.
23. O wierzbach koszykarskich.

Rok 1891.

24. Za lasami bukowymi.
25. Brudnica mniszka.
26. Wyniki dotychczasowych prób aklimatyzacji obcych drzew w Europie.

Rok 1896.

27. Trzebież i podkrzesywanie.
28. Zabezpieczanie jedliny przed drwalnikiem.
29. Dziedziczność wad wzrostowych u drzew leśnych.
30. Z ogrodu botanicznego krajowej szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie.
31. Nasze szkodniki za oceanem Atlantyckim.
32. Wyrób brykietów z trocin drzewnych metodą Heimsoth.
33. Sprawa wydm piaszczystych w Sejmie krajowym.
34. Fütterung des Edel und Rothwildes von dr. M. Neumeister.
35. Die Erkrankung der Kiefer durch Cenangium Abietis von dr. Frank Schwarz.
36. Anleitung zum Fischen in Waldgewässern von dr. Julius von Staudniger.
37. Handbuch der Nadelholzkunde von L. Beissner.
38. Culturschutz und Wildhege von R. R. v. Dombrowski.

Rok 1897.

39. O modrzewiu.
40. Indyk dziki.
41. Gospodarstwo leśne w Danii.
42. Czy rośliny starzeją się.
43. Żarnowiec miotłowy.
44. Drewno Hickory.

Rok 1898.

45. Przyczynek do hodowli dęba.
46. Bukowe progi kolejowe.
47. Pruskie przepisy o użyciu broni przez oficjantów leśnych.
48. Szkodliwe owady.
49. Rakowate choroby drzew.

Rok 1899.

50. Wpływ lasu na źródła.
51. Kilka słów na korzyść sosny amerykańskiej.
52. Odnawianie sosny.
53. O zubożeniu gruntu przez drzewa w szkółkach i lasach.

Rok 1900.

54. Drzewa egzotyczne i myszy.
55. Wartość strząski leśnej jako zbiornika azotu.
56. W sprawie lasów mieszanych.
57. Opadzina sosny.

Rok 1901.

58. Sosna weimutka.
59. Las i wody gruntowe.
60. Niemiecki projekt taryfy cłowej.
61. Szkic na tle historii niemieckiego myśliwstwa.
62. Wycieczka członków gal. Tow. leśnego do Podhorzec.

Rok 1902.

63. Kołtuny jodły.

Rok 1903.

64. Możliwe znaczenie targów angielskich dla miękiego drewna austro-węgierskiego.
65. Przeszłość niedawna i terażniejszość naszego leśnictwa.
66. O drzewach zamorskich.
67. Lasy równinowe i wody podziemne.
68. Użycie nawozów w leśnictwie.
69. Przemiana lasu połączonego na wysokopienny.

Rok 1904.

70. Lasy w Kampinie belgijskiej.
71. Niebezpieczne lato.
72. Szkółki drzew leśnych w Halstenbeck.
73. Nasienie modrzewiowe z Sudetów.
74. O porze sadzenia drzewek szpilkowych na leśnych kulturach.

Rok 1905.

- 75. Sosna pospolita.
- 76. Badania Dra Cieslara o roli światła w lesie.
- 77. O wierzbach koszykarskich.

Rok 1906.

- 78. O wpływie pochodzenia nasion na powstałe z nich drzewa.

Uwaga: Roczniki nie zamieszczone w spisie nie zawierają żadnych prac ś. p. W. Tynieckiego.

Stanisław Hrabia Badeni

Marszałek krajowy

Poseł na Sejm krajowy

zmarł dnia 13. października 1912 w Radziechowie.
